

Naturvernforbundet

Framtiden i
våre hender

Forum for
utvikling og miljø

Innspill til arbeidet med en ny internasjonal avtale mot plastforurensing

Plastforsøpling skader økosystemer og dyrebestander, bidrar til klimaendringene og fyller kroppene våre som aldri før. Siden forhandlingene om denne avtalen startet har nesten 20 millioner tonn plast havnet i havet¹ og dermed økt den allerede enorme mengden plast som er der betydelig. Dette vil bare fortsette om ikke avtalen blir rettferdig og effektiv.

Dette siste forhandlingsmøte vil kreve tøffe og tydelige posisjoner fra Norge. Norge bør ikke gå med på en avtale som kun inneholder et ambisiøst mål, og usikre, nasjonale forpliktelser som skal ta oss dit. Norge bør heller ikke godta en situasjon der de med lavest ambisjonsnivå får styre forhandlingene, og dermed sluttresultatet.

Oppsummert ber organisasjonene Norge om å prioritere følgende på INC5:

1. Globale forbud og utfasing av de mest skadelige plasttypene og kjemikaliene

- Plastprodukter som enten er designet for å brukes én gang og kastes umiddelbart (engangsprodukter), hvorav mange kan være skadelige for menneskers helse og/eller vanskelige å resirkulere – står for 60 % av den globale plastproduksjonen og 70 % av plastforsøpling i havet² og må derfor prioriteres. Kriterier for forbud og utfasing må inkludere:
 - Plastprodukter med høy risiko for å ende opp i naturen, som ikke er tilpasset en giftfri sirkulær økonomi eller er miljøskadelige og lett kan fjernes.
 - Kjemikalier i plastprodukter som er kjent for deres potensiale til å skade levende organismer.

2. Bindende globale krav til produktdesign og systemer for overgangen til en sirkulær økonomi

- Etableringen av disse kriteriene må gå hånd i hånd med et dedikert søkelys på å sette opp systemene som trengs for å muliggjøre innsamling, gjenbruk og resirkulering. Som et utgangspunkt bør tiltakene rettes mot produkter som konsumeres i store volumer, som sannsynligvis vil havne i naturen og forårsake mer skade på grunn av utformingen, for eksempel

¹ The Pew Charitable Trusts (2020) [Breaking the Plastic Wave](#).

² WWF (2023) [Breaking down high-risk plastic products](#).

Naturvernforbundet

Framtiden i
våre hender

Forum for
utvikling og miljø

drikkeflasker og matbeholdere. Innledende krav bør fokusere på prioriterte plastprodukters gjenbrukbarhet og resirkulerbarhet, på resirkulert plast og på å sette opp systemer som er viktige for en sirkulær økonomi. For å sikre en effektiv overgang vil det være behov for ytterligere krav og tekniske retningslinjer, for eksempel for systemer for gjenbruk og ordninger for produsentansvar, etter avtalen er vedtatt.

3. Finansiering og nok ressurser for systemendring

- Avtalen må inneholde en omfattende finansieringspakke som utnytter alle tilgjengelige kilder til finansiering av dens tiltak. Denne pakken må sikre forutsigbar, tilstrekkelig, rettferdig og tilgjengelig økonomisk støtte for å gjøre det mulig for alle parter å effektivt implementere avtalen. Avtalen bør også sikre ikke-finansielle ressurser for å muliggjøre effektiv implementering, spesielt gjennom teknologioverføring, teknisk assistanse og kapasitetsbygging.
- Norge bør bruke Norads bistandsprogram mot marin forsøpling og mikroplast (under post 71) som et av flere verktøy for å sikre implementering av den globale plastavtalen og videre involvering av sivilsamfunnet i tiden fremover. Dette må komplimentere en finansieringsmekanisme.

4. Mekanismer for å ta avgjørelser som garanterer at tiltak kan tilpasses og styrkes over tid

- Det nåværende settet med foreslåtte prioriterte tiltak gir et godt grunnlag for global handling, men for å nå det endelige målet om å få slutt på plastforurensning, må stater gradvis utvide og øke innsatsen over tid, i samsvar med nye vitenskapelige bevis, vurderinger og overvåking av avtalens effektivitet. Gradvis styrking av avtalen krever at det inkluderes krav om datainnsamling, rapporteringsmekanismer med åpenhet og regelmessige vurderinger for å spore fremgang og identifisere forbedringsområder. Det er viktig at avtalen inneholder bestemmelser som spesifiserer hvordan partene kan bli enige om nødvendige tillegg eller endringer. Det bør inkluderes bestemmelser som åpner for avstemning i tilfeller der konsensus ikke kan oppnås.

Organisasjonene viser også til WWFs produkter på [deres nettside](#).

Vi ønsker Klima- og Miljødepartementet lykke til videre i arbeidet med å få på plass en rettslig bindende avtale som skal få slutt på plastforurensning. Vi håper våre innspill kommer til nytte i det videre arbeidet, og bidrar gjerne med mer informasjon og innspill i den videre prosessen.

Naturvernforbundet

Framtiden i
våre hender

Forum for
utvikling og miljø

Vennlig hilsen
for WWF Verdens naturfond

Karoline Andaur
Generalsekretær

Tora Toreng
Teamleder Plast

Vennlig hilsen
for Naturvernforbundet

Truls Gulowsen
Leder

Sofie Van Canegem
Fagrådgiver

Naturvernforbundet

Framtiden i
våre hender

Forum for
utvikling og miljø

Vennlig hilsen
for **Framtiden i Våre Hender**

Anja Bakken Riise
Leder

Vennlig hilsen
for **ForUM for Utvikling og Miljø**

Kathrine Sund-Henriksen
General Sekretær

Aron Halfen, Leder Politikk